1.4. РЕЦЕНЗІЇ ТА НОВІ ВИДАННЯ

ПОСІБНИК[1]

Головченко Л. М., Лозовий А. І., Сімакова-Єфремян Е. Б. та ін.

Реферат. Навчальний посібник «Основи судової експертизи» (Харків : Право, 2016. 928 с.; ISBN 978-966-458-991-5) покликаний надати науково-методичну й практичну допомогу фахівцям, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта, передусім тим, хто не працює в державних спеціалізованих установах, а також працівникам цих установ і студентам, що вивчають дисципліни курсу «Судова експертиза». Над виданням працював колектив із 23 авторів-укладачів (Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян, Р. Б. Каплін, К. В. Капустник та ін.), рецензентами стали А. П. Гетьман, В. Ю. Шепітько, В. Л. Яроцький, Ю. Д. Притика й О. Г. Рувін. Посібник рекомендували вчена рада Харківського НДІ судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса, профільна секція Науково-консультативної та методичної ради з проблем судової експертизи при Міністерстві юстиції України та науково-методична рада Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (листопад 2015 р.). Перший розділ охоплює історію розвитку судової експертизи, учення про її предмет, завдання, об'єкти й методи, відповідальність судового експерта, організаційно-правові засади проведення експертиз і перелік контрольних питань для іспитів. Шість наступних розділів присвячено експертним спеціальностям: автотоварознавчій; будівельно-технічній, оціночно-будівельній, земельно-технічній та оціночно-земельній (поділ житлових будинків, ідеальні частки співвласників, пошкодження квартир унаслідок залиття, види вартості нерухомості); економічній (фінансовий аналіз, фінансово-кредитні операції, податки в процедурах санації та ліквідації); товарознавчій; інженерно-транспортній (технічний стан транспортних засобів, зіткнення, наїзд на пішохода); експертизі у сфері інтелектуальної власності. Спеціальності здебільшого викладено за схемою «предмет, завдання й питання; об'єкти та суб'єкти; методи». Додатки містять програми підготовки судових експертів і витяги з нормативно-правових актів, що регулюють судово-експертну діяльність. Судово-психологічну експертизу автори окремо не розглядають, тож експертам-психологам посібник знадобиться насамперед загальнотеоретичною та організаційно-правовою частиною; він корисний також викладачам, аспірантам і практикам експертного забезпечення правосуддя.

Ключові слова: судова експертиза, кваліфікація судового експерта, теорія судової експертизи, відповідальність судового експерта, автотоварознавча експертиза, будівельно-технічна експертиза, економічна експертиза, товарознавча експертиза, інженерно-транспортна експертиза, експертиза у сфері інтелектуальної власності, навчальний посібник.

Fundamentals of Forensic Examination: A Study Guide for Specialists Intending to Obtain or Confirm the Qualification of a Forensic Expert

Holovchenko L. M., Lozovyi A. I., Simakova-Yefremian E. B. ta in.

Abstract. Specialists seeking the qualification of a forensic expert in Ukraine, especially those working outside state forensic institutions, need a single text that combines the general theory of forensic examination with the methodology of individual expert specialities. This 928-page study guide (Kharkiv: Pravo, 2016), compiled by 23 authors including L. M. Holovchenko, A. I. Lozovyi and E. B. Si-

makova-Yefremian, was written for that purpose and recommended by the academic council of the Hon. Prof. M. S. Bokarius Kharkiv Research Institute of Forensic Examinations, by a section of the Scientific Advisory and Methodological Council on Forensic Examination at the Ministry of Justice of Ukraine and by Yaroslav Mudryi National Law University. Part one covers the history of forensic examination, its subject, tasks, objects and methods, the liability of the forensic expert, the organisational and legal framework of expert work and a list of examination questions. Six further parts deal with vehicle valuation; construction, construction valuation, land-technical and land valuation examinations (division of houses, notional shares of co-owners, flood damage to flats, types of property value); economic examination, including financial analysis, credit operations and taxation in rehabilitation and liquidation; commodity examination; engineering and transport examination (vehicle condition, collisions, pedestrian accidents); and intellectual property examination. Appendices contain training programmes for forensic experts and extracts from the legislation governing forensic activity. Forensic psychological examination is not treated separately, so for psychologists the value of the guide lies in its theoretical and organisational chapters. It also serves lecturers, postgraduate researchers and practitioners supporting the administration of justice.

Keywords: forensic examination, forensic expert qualification, theory of forensic examination, expert liability, vehicle valuation, construction examination, economic examination, commodity examination, engineering and transport examination, intellectual property examination, study guide.

Першоджерело: *Основи судової експертизи : навч. посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / авт.-уклад.: Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 31.07.2018.*

References

1. Holovchenko L. M., Lozovyi A. I., Simakova-Yefremian E. B. ta in. Posibnyk [The Use of Psychological Knowledge in Criminal Proceedings, Civil and Administrative Cases: An Information and Reference Handbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2018. Vol. 3, No. 4 (16). URL: https://expertize-journal.org.ua/books/924-kniga-2 (onovlena versiia vid 08.03.2023). [in Ukrainian].

2. Osnovy sudovoi ekspertyzy [Fundamentals of Forensic Examination] : navch. posib. dlia fakhivtsiv, yaki maiut namir otrymaty abo pidtverdyty kvalifikatsiiu sudovoho eksperta / avt.-uklad.: L. M. Holovchenko, A. I. Lozovyi, E. B. Simakova-Yefremian ta in. Kharkiv : Pravo, 2016. 928 s. URL: https://mybook.biz.ua/sudebnaya-ekspertiza/osnovi-sudovoi-ekspertizi-navchalniy-posibnik-dlya-fahivciv-yaki-mayut-namir-otrimati-abo-pidtverdit/ (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].